
ADVIES

Ontwerp van besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering tot wijziging van het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 17 december 2015 betreffende de promotie van groene elektriciteit

Aanvrager	Minister Alain Maron
Aanvraag ontvangen op	17 juni 2022
Aanvraag behandeld door	Commissie Leefmilieu dringende aanhangigmaking
Advies uitgebracht door de plenaire zitting op	7 juli 2022

Vooraf

Het voor advies aan Brupartners voorgelegde ontwerp van besluit beoogt :

1. de voltooiing van de omzetting van Richtlijn (EU) 2018/2001 ter bevordering van het gebruik van energie uit hernieuwbare bronnen, waarvoor de omzettingstermijn op 30 juni 2021 is verstreken en waarvoor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest door de Europese Commissie in gebreke werd gesteld ;
2. de behandeling van [advies n°335](#) van BRUGEL, waarin BRUGEL zich heeft uitgesproken over de toevoeging van bepalingen inzake garanties van oorsprong enerzijds, en over het mechanisme van groenestroomcertificaten ter ondersteuning van hernieuwbare energie anderzijds ;
3. de aanneming van bepalingen om de energietransitie te versnellen.

Advies

1. Algemene beschouwingen

1.1 Overleg en transparantie

Brupartners benadrukt het belang van overleg en dialoog op het gebied van het energiebeleid. Hij herhaalt met name dat hij erop heeft gewezen dat de transparantie van het beleid inzake groene elektriciteit dat door het Brussels Hoofdstedelijk Gewest wordt gevoerd, van dien aard is om een vertrouwensklimaat te creëren en in stand te houden dat noodzakelijk is om investeringen te bevorderen (zowel voor economische actoren als voor huishoudens).

1.2 Sociale en economische aspecten

In een context van veralgemeende inflatie, en in het bijzonder van de energieprijzen, dringt **Brupartners** er enerzijds op aan dat de bepalingen ter bevordering van de productie en het verbruik van groene energie geen bijkomende stijging van de gas- en elektriciteitsprijzen zouden teweegbrengen.

Anderzijds dringt **Brupartners** erop aan dat de vastgestelde bepalingen aan alle consumenten (met inbegrip van de economische actoren) ten goede zouden komen, met name door bepalingen vast te stellen die gemakkelijk te begrijpen zijn, door inspanningen te leveren op het gebied van informatieverstrekking en door ervoor te zorgen dat de ingestelde voorzieningen toegankelijk zijn. In dit verband verheugt hij zich over de maatregelen ter versterking van de consumentenbescherming die nadien werden aangenomen en herhaalt hij zijn verzoek dat deze beschermingsvoorzieningen duidelijk en toegankelijk zouden zijn.

Bovendien moedigt **Brupartners** de voortzetting aan van preventieve en begeleidende maatregelen om het energieverbruik te verminderen (isolatiepremie, REG-beleid, ...), in het bijzonder in huurwoningen. Hij is immers van mening dat inspanningen op dit gebied een positief effect zullen hebben op de situatie van bepaalde kwetsbare consumenten, gezien deze groep ook vaker huurders van woningen met slechte energieprestaties of weinig efficiënte verwarmingsinstallaties bevat.

Tot slot benadrukt **Brupartners** de essentiële rol van de voorzieningen voor consumenteninformatie, in het bijzonder in een context van een geliberaliseerde markt waar talrijke aanbiedingen naast elkaar bestaan. De rol van de informatiemaatregelen zal des te crucialer zijn, daar bepaalde aspecten van de voorzieningen ter bevordering van groene energie (concepten van energiegemeenschappen of actieve klanten) weliswaar een antwoord bieden op echte uitdagingen, maar de energiemarkt niettemin nog complexer zullen maken. De voorzieningen voor consumenteninformatie moeten derhalve worden beschouwd als noodzakelijk voor de goede werking van de energiemarkt en als één van de middelen om de kwetsbaarheidsrisico's van bepaalde groepen te verminderen.

1.3 Voorziening van groenestroomcertificaten

Omdat hij van mening is dat deze doeltreffend en duidelijk is en goed wordt opgevolgd, steunt **Brupartners** de voorziening van groenestroomcertificaten zoals ze in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is ingesteld. In het bijzonder vindt hij het positief dat men het evenwicht op de markt voor groenestroomcertificaten wil waarborgen en de voorziening wil herzien, om een gebruik van fotovoltaïsche installaties aan te moedigen dat overeenstemt met de effectieve levensduur ervan.

Niettemin benadrukt **Brupartners** dat de voorziening van groenestroomcertificaten ertoe kan leiden tot dat de transitie naar groene energie door de consument wordt gefinancierd, ten voordele van particulieren die over de middelen beschikken om in deze productiemiddelen te investeren. Daarom dringt hij erop aan dat het noodzakelijk is om de sociaaleconomische gevolgen van de stijgende elektriciteitsfacturen ten gevolge van de herzieningen van de quota voor groenestroomcertificaten te beperken (vooral omdat deze bovenop andere tariefstijgingen zullen komen). In dit verband is hij van mening dat het effect van eventuele herzieningen van de quota voor groenestroomcertificaten op de elektriciteitsfacturen grondig moet worden onderzocht, met name door het effect op de verschillende kwantielen van consumenten te meten.

Tot slot is **Brupartners** van oordeel dat het mechanisme van de derde-investeerder het mogelijk maakt om toegang te krijgen tot groene stroom, ondanks het feit dat er weinig of geen middelen zijn om te investeren. In dit verband is hij ingenomen met de doeltreffendheid en aantrekkelijkheid van het bestaande mechanisme van de derde-investeerder in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. **Brupartners** vraagt dat deze actoren op de hoogte zouden worden gebracht van de wijzigingen van het besluit (met name de toekenning van groenestroomcertificaten voor een uitbreiding van de installatie), zodat zij er rekening mee zouden kunnen houden in hun dienstenaanbod.

1.4 Hernieuwbare energie

Brupartners neemt er akte van dat er is voorzien om het toepassingsgebied van het besluit tot alle energiedragers uit hernieuwbare bronnen uit te breiden (d.w.z. naast elektriciteit, biogas en thermische energie). Deze uitbreiding opent de mogelijkheid om steunmechanismen voor andere energie uit hernieuwbare bronnen op te zetten (gelijklopend met de al bestaande voorziening inzake groenestroomcertificaten voor elektriciteitsproductie). Niettemin zal het voor elk van de dragers geldende rechtskader verschillend kunnen zijn, om het aan te passen en voor elk van de energiedragers specifieke steunmechanismen in te stellen.

Om de promotie van groene stroom in overeenstemming te brengen met de milieuambitie ervan, vraagt **Brupartners** om zich ervan te vergewissen dat alle productiekanalen duurzaam zouden zijn. In dit verband dient onder meer rekening te worden gehouden met :

- De rol van de certificering die een energiedrager de hoedanigheid van hernieuwbaar verleent. Deze certificering moet rigouzeus zijn en rekening houden met alle elementen die verband houden met het gebruik en de productiecycli van de benodigde hulpbronnen. Zo dienen bijvoorbeeld vraagtekens te worden geplaatst bij het duurzame karakter van biogas dat wordt opgewekt met biomassa uit intensieve teelten die uitsluitend voor dat doel zijn bestemd (gelet op de concurrentie met de voedselbronnen) ;
- De wetgevende en bestuursrechtelijke context die de beste « circulariteit » van de installaties of de onderdelen ervan mogelijk maakt, teneinde de effecten van de winningsprocessen van grondstoffen die nodig zijn voor de productie van installaties (met name voor de fotovoltaïsche sector) te minimaliseren en de voorwaarden waaronder installaties aan het einde van de levensduur worden beheerd/ gerecycleerd te optimaliseren.

1.5 Energiebehoeften en renovatie van gebouwen

Wat het beleid ter ondersteuning van de productie en het verbruik van groene elektriciteit betreft, is **Brupartners** van mening dat het, naast de productie en het verbruik van groene elektriciteit, van essentieel belang is om de inspanningen ter vermindering van het energieverbruik in overeenstemming met de « Trias Energetica »-logica¹ voort te zetten. In dit verband wijst hij op het strategisch belang van een adequate prioritering van de renovatiewerken en vraagt hij om ervoor te zorgen dat andere gewestelijke voorzieningen (met name de RENOLUTION-strategie) alle actoren ertoe zouden aanzetten om zich op deze logica aan te sluiten.

Zo is **Brupartners** bijvoorbeeld van mening dat het opportuun zou zijn om de isolatie van daken voorafgaandelijk aan de plaatsing van fotovoltaïsche installaties aan te moedigen of zelfs verplicht te stellen (met name gelet op de levensduur van deze installaties en de moeilijkheid om een dak te isoleren wanneer dergelijke installaties aanwezig zijn). Dit echter rekening houdend met het feit dat de opportuniteit om een dak te isoleren vóór de plaatsing van fotovoltaïsche installaties naargelang van het soort dak moet worden beoordeeld. Het is immers gepast om de isolatie van platte daken (die altijd van buitenaf moeten worden geïsoleerd om condensatieproblemen te voorkomen) op te leggen om het « lock-in »-effect te voorkomen (NVDR : niet-isolatie door de aanwezigheid van fotovoltaïsche panelen die men niet wil demonteren/herinstalleren). Een dergelijke vereiste moet waarschijnlijk soepeler zijn voor hellende daken, omdat bij dit soort daken de opportuniteit om te isoleren kan variëren naargelang van het soort dakbedekking (leien, dakpannen, ...) en de staat waarin deze verkeert. Dit enerzijds om ervoor te zorgen dat de isolatietechnieken zo geschikt mogelijk zouden zijn en anderzijds om te voorkomen dat fotovoltaïsche installaties op dakbedekkingen aan het eind van de levensduur zouden worden geplaatst.

De toekenning van groenestroomcertificaten zou derhalve in bepaalde gevallen van de dakisolatie afhankelijk kunnen worden gesteld.

¹ NVDR : de « Trias Energetica »-logica stelt voor om in eerste instantie de energievraag te beperken, in tweede instantie zoveel mogelijk energie uit duurzame bronnen te gebruiken en in laatste instantie zo efficiënt mogelijk gebruik te maken van de fossiele brandstoffen die nog nodig zouden zijn om in de resterende energiebehoeften te voorzien.

Bovendien is **Brupartners** van mening dat dakisolatie vanuit sociaal oogpunt voordelig is. Dit soort renovaties komt de bewoners (huurders of eigenaars) immers meer ten goede dan de plaatsing van fotovoltaïsche installaties, wat vooral de begunstigden van groenestroomcertificaten een voordeel oplevert.

Aangezien de kosten van isolatie en deze voor de vervanging van bepaalde dakbedekkingen van hellende daken hoog zijn, stelt **Brupartners** tot slot voor om te overwegen om gecombineerde subsidies vast te stellen.

*
* *